

<https://www.israelhayom.co.il/judaism/world-news-judaism/article/13489714>

Malta: The story of the Jewish community in the country

יומן מסע

נגד כל הסיכויים: הקהילה היהודית הקטנטנה של מלטה מסרבת להיכנע

במדינת האיים האירופית יש בסך הכל 60 יהודים • מזוזות לצד פסלים נוצריים מובהקים באתרי תיירות מוכרים, בית כנסת אחד שבו רק מדי פעם יש מניין בשבת והיסטוריה שחוזרת אחורה אל התקופה הרומית • "אנחנו עדיין כאן", אומר סגן נשיא הקהילה • מסע באחת מהקהילות היהודיות הקטנות ביותר בעולם

חנן גרינווד

15:34, 25/12/2022, עודכן 15:25, 25/12/2022

השמעה ▶

מלטה, הקהילה טאבקת על קיומה, צילומים: חנן גרינווד

<https://www.israelhayom.co.il/judaism/world-news-judaism/article/13489714>

Malta: The story of the Jewish community in the country

60 בני אדם, שליש מהם בני משפחה אחת: זוהי כל האוכלוסייה היהודית הקבועה שמתגוררת במדינת האיים מלטה בימים אלה. בית כנסת אחד, בית חב"ד וקהילה מזדקנת, אך כזו שגם אחרי מאות שנים של אתגרים, מלחמות ואפילו אנטישמיות, מסרבת להיעלם מהמפה.

הודעה לישראלים

מס הכנסה חושף:

רשימת הטבות המס שמכניסות לבני 55+ עשרות אלפי שקלים לכיס

לחץ על גילך וגלה מה מגיע לך:

55-69 70-79 80+

[חשב גובה הטבת המס](#)

"מה רבנים מחפשים במלטה", שאלו אותי לפני כמה שבועות כשיצאתי למלטה, שנמצאת במרחק קצר יחסית מהאי סיציליה. בנובמבר האחרון התקיים במלטה כנס של ועידת רבני אירופה, בדחיפה של מדינת האיים הקתולית, שמעוניינת לחזק את הקשרים עם היהודים ועם ישראל. אל הכנס, שבמרכזו הוכרזו מנצחים בתחרות סטרטאפים יוקרתית שמובילה הוועידה מדי שנה, הגיעו לא מעט אישי ציבור ממלטה, ביניהם גם נציגי הקהילה היהודית הקטנטנה.

היהודים הראשונים שהגיעו למלטה התיישבו בה כבר במהלך שלטון האימפריה הרומית באי, וייתכן שעוד בימי הפיניקים. נוכחות יהודית רציפה התקיימה תחת שלטון הביזנטים, הערבים וכן ממלכת סיציליה. ואולם, כשאוחדה ממלכת סיציליה עם ממלכת אראגון, השתנה היחס ליהודים והם גורשו מהאי במסגרת גירוש ספרד ב-1492.

רחובות מלטה. מקום מיוחד.

<https://www.israelhayom.co.il/judaism/world-news-judaism/article/13489714>

Malta: The story of the Jewish community in the country

60 בני אדם, שליש מהם בני משפחה אחת: זוהי כל האוכלוסייה היהודית הקבועה שמתגוררת במדינת האיים מלטה בימים אלה. בית כנסת אחד, בית חב"ד וקהילה מזדקנת, אך כזו שגם אחרי מאות שנים של אתגרים, מלחמות ואפילו אנטישמיות, מסרבת להיעלם מהמפה.

הודעה לישראלים

מס הכנסה חושף:

רשימת הטבות המס שמכניסות לבני 55+ עשרות אלפי שקלים לכיס

לחץ על גילך וגלה מה מגיע לך:

55-69 70-79 80+

[חשב גובה הטבת המס](#)

"מה רבנים מחפשים במלטה", שאלו אותי לפני כמה שבועות כשיצאתי למלטה, שנמצאת במרחק קצר יחסית מהאי סיציליה. בנובמבר האחרון התקיים במלטה כנס של ועידת רבני אירופה, בדחיפה של מדינת האיים הקתולית, שמעוניינת לחזק את הקשרים עם היהודים ועם ישראל. אל הכנס, שבמרכזו הוכרזו מנצחים בתחרות סטרטאפים יוקרתית שמובילה הוועידה מדי שנה, הגיעו לא מעט אישי ציבור ממלטה, ביניהם גם נציגי הקהילה היהודית הקטנטנה.

היהודים הראשונים שהגיעו למלטה התיישבו בה כבר במהלך שלטון האימפריה הרומית באי, וייתכן שעוד בימי הפיניקים. נוכחות יהודית רציפה התקיימה תחת שלטון הביזנטים, הערבים וכן ממלכת סיציליה. ואולם, כשאוחדה ממלכת סיציליה עם ממלכת אראגון, השתנה היחס ליהודים והם גורשו מהאי במסגרת גירוש ספרד ב-1492.

רחובות מלטה. מקום מיוחד.

<https://www.israelhayom.co.il/judaism/world-news-judaism/article/13489714>

Malta: The story of the Jewish community in the country

ברבות השנים הגיעו יהודים ממדינות שונות, בין היתר כאלה שנפלו בשבי האבירים הווספיטלרים. יהודים אלה הקימו באי קהילה חדשה. בתקופת השלטון הבריטי באי, שהחלה במאה ה-19, החלה הגירה מצומצמת של יהודים למלטה, ובמלחמת העולם השנייה אף הגיעו יהודים ספורים מהמדינות שנכבשו על ידי הנאצים. עם זאת, מעולם לא הצליחה הקהילה לגדול מעבר לכמה מאות בני אדם.

"אנחנו בסביבות 60 יהודים מקומיים, כשמשפחת אוחיון היא המשפחה הגדולה ביותר, עם 17 נכדים. רוב המשפחה שלי גרה כאן, חוץ מהבת שלי, שגרה בישראל עם משפחתה", מספר ישראל אוחיון, סגן נשיא הקהילה היהודית של מלטה. אחיו הוא נשיא הקהילה.

"היינו יותר יהודים, אך למרבה הצער איבדנו בשנים האחרונות את רוב הקשישים שלנו. האחרון שנפטר היה בן 99. הוא נמלט מאוסטריה לפני שהיטלר השתלט על המדינה".

מזוזות בבתים במלטה. שמירה על הזהות.

לצד היהודים המקומיים, יש עוד יהודים, בעיקר ישראלים וצרפתים, שמגיעים למדינה לכמה שנים ונספרים כחלק מהקהילה, שמונה יחד איתם כ-200 בני אדם. "הקהילה פעילה. יש תפילה בכל שבת בבית הכנסת היחיד במדינה, בעיר תשביש לעיתים עם מניין אבל לפעמים זו בעיה. משפחתי עוסקת בעיקר בטקסטיל אבל המקצועות שבהם עוסקים היהודים מגוונים מאוד – פיננסיים, מהנדסים, הימורים ועוד".

<https://www.israelhayom.co.il/judaism/world-news-judaism/article/13489714>

Malta: The story of the Jewish community in the country

מלטה הינה מדינה עם נופים מרהיבים. האי המרכזי, שבו מתגוררים רוב האזרחים, הינו מקום קטן, וניתן לחצות אותו מצד לצד בתוך כשעה וחצי. **המדינה היא מאוד נוצרית**, וניתן למצוא כנסיות ופסלים קתוליים בכל פינה, אך מדי פעם ניתן לראות גם תזכורות להיסטוריה היהודית שבה: בעיר רבאט, שנחשבת לאחת מפנינות התיירות של האי, התגלה דלת עם מזוזה שלצדה גם פסל נוצרי קטן, שכל הבעל הינו יהודי והאישה אינה, ומדובר במעין פשרה בין בני הזוג.

בעשור האחרון פועל בית חב"ד במלטה, ועד הקורונה החב"דניקים אף הפעילו מסעדה כשרה, היחידה מסוגה במדינה. הם מספקים ליהודים מוצרים כשרים שונים. אנטישמיות, אפשר להרגיע, אין ממש במדינה. אף שיש אלפי מוסלמים שמתגוררים באי, בסך הכל מדובר בקהילה סובלנית. "הייתה קצת אנטישמיות, אבל הממשלה פעלה נגדה בצורה חזקה וכעת מאוד בטוח אצלנו", אומר אוחיון.

נופים נוצרי משימה. מלטה,

מיעוט היהודים באי מעלה את השאלה האם לקהילה יש סיכוי לשרוד בעתיד. אוחיון מחייך כשאני שואל את השאלה המתבקשת: "לפני כמה שנים היו כאן ישראלים ואחת הנשים שאלה אותי את אותה שאלה. אמרתי לה שסביר להניח שגם סבא שלי ענה לאותה השאלה לפני 90 שנה ואנחנו עדיין כאן. לא הולכים לשום מקום".

"אנחנו רוצים לייצר שותפות חדשה בין הקהילה היהודית, ישראל ומלטה", אומר אדריאן סלד, מבכירי "מימקול" – ארגון הגג של החברות הממשלתיות במדינה, שהוביל את הכנס לצד אנשי ועידת רבני אירופה, ארגון שמונה כ-700 רבנים מכל אירופה. "הקשר בין מלטה והיהדות קיים מאז התקופה הרומית, אבל ב-60 השנים האחרונות, מאז קיבלנו עצמאות, הקשר לא היה רציף.